

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL
Înregistrat nr. 680
Date 07.02.2020

Biroul permanent al Senatului
Sp 564 11.12.2019

Parlamentul României - Camera Deputaților

Către:

Biroul permanent al Senatului

În conformitate cu prevederile art. 74 din Constituția României, republicată și ale art. 89 alin. (1) și (2) din Regulamentul Senatului, republicat, vă înaintăm, alăturat, propunerea legislativă – **LEGE PRIVIND MEȘTEȘUGARIILE TRADIȚIONALE DIN ROMÂNIA**, spre a fi supusă dezbaterii și aprobării Senatului.

În numele inițiatorilor,

Deputat PSD, Petre Florin MANOLE

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'P. Florin Manole', written over the printed name.

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL	
Inregistrat nr.	680
Data	07.02.2020

EXPUNERE DE MOTIVE

I. Descrierea situației de fapt

La nivel mondial, interesul pentru sectorul meșteșugurilor tradiționale se manifestă în forme diferite (studii, parteneriate, strategii instituționale, politici publice, legi, proiecte etc.) în funcție de organizațiile internaționale, instituțiile naționale ori diversele entități care se pot implica pentru sprijinirea acestui domeniu specific de activitate socială.

Meșteșugul tradițional este un fenomen care se manifestă peste tot în lume, existând structuri instituționale ori organizaționale la nivel mondial, regional și național care sunt implicate și care promovează meșteșugul tradițional. Articulația intereselor meșteșugarilor tradiționali și promovarea acestora nu s-au realizat însă peste tot unde pot fi regăsite în aceeași măsură și utilizând aceleași mijloace, motiv pentru care soarta meșteșugurilor diferă de la caz la caz (regiune la regiune), în funcție de formele și intensitatea pe care le-a luat interesul manifestat de instituțiile și organizațiile de profil și de rolul jucat în acest sens de entități nonguvernamentale.

La nivel mondial, există organizații care își canalizează interesul și resursele în sprijinirea meșteșugurilor tradiționale, subliniind importanța:

- prezervării acestora,
- identificării riscurilor ce le amenință în general și cele aferente specificului fiecărei zone/ comunități,
- găsirii de soluții și oferirii de recomandări în vederea salvării identității culturale relevate de meșteșugurile tradiționale (păstrarea diversității identitare în contextul globalizării care are tendința de uniformizare),
- și nu în ultimul rând, adaptării conceptului de meșteșug tradițional evoluției meșteșugurilor, ca de exemplu luării în considerare a meșteșugurilor emergente și a materialelor tradiționale emergente (din domeniul restaurării).

La nivel european, pentru a proteja și dezvolta meșteșugurile tradiționale, mai multe state au elaborat o legislație specifică privind activitatea meșteșugarilor tradiționali, legislație care stabilește diverse forme și mecanisme de sprijin pentru meșteșugari și, totodată, reguli cu privire la formarea, autorizarea, controlul activității și promovarea meșteșugarilor și a activităților meșteșugărești. Printre statele europene care au adoptat reglementări specifice pentru meșteșugurile tradiționale se numără Bulgaria, Croația, Franța, Germania, Italia, Latvia, Polonia, Republica Moldova.

Indiferent de forma juridică de organizare a activității meșteșugărești (de la activitate individuală la activitate prin intermediul unor întreprinderi meșteșugărești), în statele unde există legislație specifică dedicată meșteșugarilor tradiționali, aceasta prevede necesitatea obținerii unei recunoașteri oficiale a statutului de meșteșugar tradițional, uneori și a nivelului de calificare corespunzător domeniului de activitate, precum și necesitatea înscrierii în anumite nomenclatoare sau registre (de ex., Registrul Meseriilor în Franța, Registrul provincial al întreprinderilor artizanale în Italia, etc.).

La nivelul reglementărilor comunitare, nu există o legislație dedicată exclusiv meșteșugului tradițional, singurele precizări fiind cuprinse în legislația privind întreprinderile mici și mijlocii, acolo unde se prevede că meșteșugul urmează a fi definit la nivel național în funcție de domeniile de specializare.

În România, în perioada regimului comunist a existat o legislație care viza meșteșugurile în general, aceasta fiind abrogată după Revoluția din 1989. În prezent, deși fenomenul meșteșugului tradițional există și sunt persoane care se recomandă drept meșteșugari tradiționali, nu există și o reglementare specifică pentru sectorul meșteșugurilor tradiționale.

Astfel, în România nu există o legislație coerentă și eficientă care să reglementeze raporturile sociale care vizează activitatea meșteșugarilor tradiționali, precum și activitățile de punere în valoare a produselor meșteșugărești create de aceștia. Legislația în vigoare fie enunță cu titlu general modalități de asociere a meșteșugarilor (de ex., societățile cooperative meșteșugărești - Legea nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției), fie enumeră o serie de posibile beneficii pentru meșteșugarii tradiționali, beneficii care nu se concretizează în practică din cauza lacunelor legislative (de ex., posibilitatea meșteșugarilor tradiționali de a se asocia în vederea adoptării mărcii tradiționale distinctive - Legea nr. 26/2008 privind protejarea patrimoniului cultural imaterial).

Necesitatea adoptării unei legislații specifice aplicabilă meșteșugarilor tradiționali din România a fost recunoscută inclusiv în Programul de Guvernare 2017-2020, aprobat de Parlamentul României. Conform Programului de Guvernare 2017-2020, „este importantă adoptarea legii meșteșugarilor care vizează cu prioritate prezervarea și promovarea meseriilor tradiționale din România”.

II. Motivul adoptării actului normativ

Prezenta propunere legislativă a fost elaborată în cadrul proiectului *Politică publică pentru meșteșugul tradițional*, finanțat prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020, implementat de Asociația Centrul Romano de Studii și Dezvoltare Socială, în parteneriat cu Ministerul Culturii și Identității Naționale și Secretariatul General al Guvernului.

Propunerea legislativă urmărește să reglementeze cadrul general pentru recunoașterea statutului de meșteșugar tradițional, drepturile și îndatoririle meșteșugarilor tradiționali, precum și organizarea și funcționarea structurilor reprezentative ale meșteșugarilor tradiționali din România, în scopul conservării, protejării, transmiterii, promovării și punerii în valoare a meșteșugurilor și a culturii tradiționale.

Obiectul de reglementare al prezentei propuneri legislative reflectă două obiective principale: pe de o parte, întărirea și dezvoltarea structurilor asociative ale meșteșugarilor tradiționali din România în vederea unei mai eficiente reprezentări a intereselor acestora în spațiul public și în raporturile cu instituțiile statului și, pe de altă parte, asigurarea unui cadru instituțional eficient pentru păstrarea și dezvoltarea meșteșugurilor tradiționale, ca expresie a identității culturale și sociale a comunităților locale și regionale.

Propunerea legislativă răspunde celor mai importante nevoi identificate pentru sectorul de activitate specific meșteșugurilor tradiționale pe parcursul derulării proiectului finanțat prin Programul Operațional Capacitate Administrativă.

În ceea ce privește principalele probleme pe care le întâmpină meșteșugarii tradiționali în practică, din analiza răspunsurilor oferite în cadrul analizei de nevoi realizate în cadrul proiectului a rezultat că cele mai importante sunt următoarele:

(i) lipsa unei delimitări exprese, clare, între statutul meșteșugarilor/creatorilor populari și statutul comercianților și producătorilor de obiecte *hand made* sau artă simplă, respectiv al comercianților de obiecte artisanale importate sau fabricate prin proces tehnologic automatizat;

(ii) lipsa unui proces de autorizare/autentificare a meșteșugarilor tradiționali prin raportare la un set de criterii legale, obiective și după o procedură simplă și eficientă, care să țină cont de specificul persoanelor care urmează să solicite autorizarea/autentificarea.

III. Principalele modificări propuse de actul normativ

În baza analizei nevoilor meșteșugarilor tradiționali din România, în cadrul proiectului finanțat prin Programul Operațional Capacitate Administrativă a fost redactat documentul *Propunere de politică publică alternativă în sprijinul meșteșugurilor tradiționale - Reglementarea practicării meșteșugurilor tradiționale ca activitate profesională*. Concluziile acestui document strategic au fost avute în vedere la redactarea propunerii legislative. Printre măsurile propuse în documentul de politică publică și care se regăsesc în propunerea legislativă se numără următoarele:

(i) **definirea conceptelor de meșteșug tradițional, meșteșugar tradițional și produs meșteșugăresc tradițional;**

(ii) acordarea unui **statut profesional special meșteșugarilor tradiționali** ținând cont de specificul și rezultatul activității desfășurate și **delimitarea clară** între meșteșugarii tradiționali/creatorii populari și categoria comercianților și a producătorilor de obiecte *hand made* sau artă simplă;

(iii) instituirea unui **mecanism de recunoaștere a statutului profesional al meșteșugarilor tradiționali**, prin **certificare de către o structură creată special** în acest sens (comisie specială la nivel județean);

(iv) crearea unui **cadru instituțional coerent** pentru sprijinirea și promovarea activităților meșteșugărești tradiționale, prin înființarea unei organizații reprezentative la nivel național (Uniunea Națională a Meșteșugarilor Tradiționali din România);

(v) protejarea **expresiilor culturale tradiționale ale meșteșugarilor tradiționali** și prevenirea contrafacerii produselor meșteșugărești tradiționale;

(vi) introducerea unor **facilități pentru meșteșugarii tradiționali** privind organizarea și participarea la festivaluri, târguri, bălciuri și alte evenimente unde se pot pune în vânzare produse meșteșugărești tradiționale;

(vii) stabilirea unui **regim sancționator coerent** în caz de încălcare a obligațiilor instituite prin lege de către comercianți și/sau meșteșugari tradiționali;

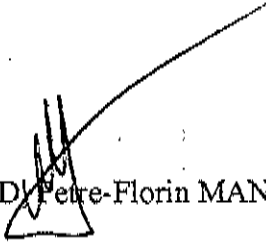
(viii) introducerea posibilității de a obține **rentă viageră** pentru meșteșugarii tradiționali certificați conform legii sau deținători ai titlului de „tezaur uman viu”.

IV. Impactul socio-economic al propunerii legislative

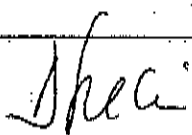
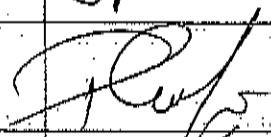

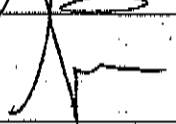
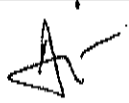
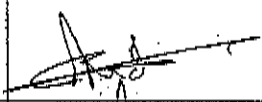
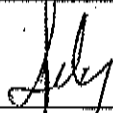
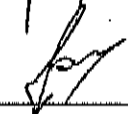
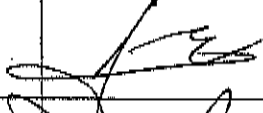
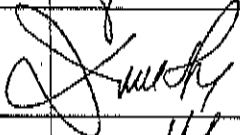
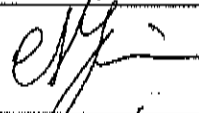
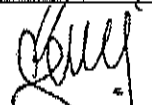
Prezenta propunere legislativă asigură premisele dezvoltării meșteșugurilor tradiționale din România prin facilități pentru meșteșugarii tradiționali, precum și prin stabilirea premiselor de promovare a meșteșugarilor și meșteșugurilor tradiționale în țară și străinătate, în medii diferite.

Măsurile preconizate de prezenta propunere legislativă se constituie în măsuri necesare și relevante pentru asigurarea dezideratelor de prezervare a meșteșugurilor tradiționale și de diminuare a riscurilor care le amenință cu dispariția pe unele dintre acestea.

Inițiator:

Deputat PSD Petre-Florin MANOLE

Tabel cu semnatarii propunerii legislative privind meșteșugarii tradiționali din România

NR.	PARLAMENTAR	SEMNATURA	PARTID
1	Ștefan V. ȘTEFAN		PSD
2	POPA OVIDIU		PSD
3	ȘERBAN CIPRIAN		PSA
4	Oprea Ștefan Roden		PSD
5	Pana Adriana Doru		PSD
6	CĂRUȚERU AINA-CRISTINA		PSD
7	VELCEA NICOLAE		PSD
8	BRAN IOANA		PSD
9	TUSA SIMA		PSD
10	PALE ȘTEFAN		PSD
11	ILISARIU CLAUDIU		PSD
12	HISIA NICU		P.S.A

13	CĂCULEA HUREZ	PSD	
14	MORGUNT MORUS	PSD	
15	STĂVIŢĂ IOAN IRINA	PSD	
16	PETREA GABRIEL	PRO ROM	
17	MOISE SEBASTIAN	PMP	
18	COLIU LORU PETRISOR	PMP	
19	BULAI JULIAN	USR	
20	DOBRIŢĂ IONELA VIORLA	PSD	
21	BOJINARIU GURON	PSD	
22	MUSOIU GEFAN	PSD	
23	ROMAN IOAN SOREIN	PSD	
24	GHERMAN DUMITRU	P.S.D.	
25	HILBA GEYEL	P.N.L.	
26	MINĂŢIU ROXANA	PSD	

27	CAIRIAC VIORREL	PSD	Cluz
22	AARIAN DOHOTARU	meaf/det	SD
23	PUBOR RARES POP	USR	he
24	POP ANDREI	PSD	he
25	ANTAL LORENT	UNMR	he
26	CEA NARIN-GHEORGHE	NEAFUHT	he
27	NASRA HOLIA	PSD	Not
28	Ju Cozue	PSD	he
29	Oteanu Daniela	PSD	he
30	NICOLAE ANDREI	PSD	he
31	Panoschior Podica	PSD	he
32	Florelu Ionel.	P.S.D.	he
33.	SOTCAN THEODORA	PSD	he
34	CA LIN. ION	PSD	he

Parlamentul României

Camera Deputaților

Senatul

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL	
Inregistrat nr.	680
Data	07.02.2020

LEGE

privind meșteșugarii tradiționali din România

Parlamentul României adoptă prezenta lege:

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Articolul 1. Obiectul de reglementare

Prezenta lege reglementează cadrul general pentru recunoașterea statutului de meșteșugar tradițional, drepturile și îndatoririle meșteșugarilor tradiționali, precum și organizarea și funcționarea structurilor reprezentative ale meșteșugarilor tradiționali din România, în scopul conservării, protejării, transmiterii, promovării și punerii în valoare a meșteșugurilor și a culturii tradiționale.

Articolul 2. Definiții

În înțelesul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos se definesc după cum urmează:

- a) **meșteșug tradițional** - activitatea de realizare prin tehnici preponderent manuale a unor obiecte de uz utilitar sau decorativ, care sunt reprezentative pentru obiceiurile și practicile locale sau regionale îndelungate, transmise din generație în generație; meșteșugul tradițional se poate realiza prin utilizarea unor mijloace de producție mecanizate, dar în acest caz contribuția manuală a meșteșugarului tradițional este cea mai importantă componentă în procesul de realizare a produsului final;
- b) **produse meșteșugărești tradiționale** - obiecte de uz utilitar sau decorativ, realizate ca urmare a exercitării unui meșteșug tradițional, care se caracterizează prin originalitate și unicitate și conțin elemente specifice culturii și tradiției populare a unei comunități etnice sau culturale, ca expresie a identității culturale și sociale a comunității;
- c) **meșteșugar tradițional** - persoana fizică ce desfășoară un meșteșug tradițional;
- d) **asociații reprezentative ale meșteșugarilor tradiționali** - structuri asociative fără scop patrimonial, cu personalitate juridică, înființate în condițiile legii, care au ca obiect de activitate promovarea și dezvoltarea meșteșugurilor tradiționale și/sau promovarea intereselor meșteșugarilor tradiționali;
- e) **marca tradițională distinctivă pentru meșteșugarii tradiționali** - marca tradițională distinctivă așa cum este definită de Legea nr. 26/2008 privind protejarea patrimoniului cultural imaterial, care se referă la elementul specific de autenticitate al unei expresii culturale tradiționale, utilizată la realizarea unui produs meșteșugăresc tradițional și reprezentativă pentru un grup de meșteșugari tradiționali, păstrători sau transmițători ai elementelor patrimoniului cultural imaterial.

Articolul 3. Sfera de aplicare

Dispozițiile prezentei legi nu se aplică:

- a) persoanelor fizice sau juridice care utilizează în principal mijloace tehnologice moderne, automatizate, de producție industrială de serie, în vederea realizării unor produse meșteșugărești în număr mare, cu scopul comercializării;
- b) persoanelor fizice sau juridice care utilizează în principal metode de producție de tip manufacturier în scopul realizării unor produse de tip artizanal, dar care nu reflectă elemente specifice culturii populare locale sau regionale și nu se constituie într-o expresie a identității culturale și sociale a comunității;
- c) persoanelor fizice sau juridice care doar comercializează în nume propriu produsele prevăzute la lit. a și produsele definite conform art. 2 lit. b din prezenta lege, dobândite de la meșteșugari tradiționali, fără a acționa pe seama și în numele respectivilor meșteșugari tradiționali.

CAPITOLUL II

Recunoașterea statutului de meșteșugar tradițional

Articolul 4. Etapele procedurii

- (1) Calitatea de meșteșugar tradițional se recunoaște în urma parcurgerii procedurii reglementate de prezenta lege, prin decizie a comisiei speciale pentru verificarea și acordarea statutului de meșteșugar tradițional și prin emiterea unui certificat de meșteșugar tradițional de către Uniunea Națională a Meșteșugarilor Tradiționali din România.
- (2) Persoana interesată să obțină calitatea de meșteșugar tradițional depune un dosar la comisia specială pentru verificarea și acordarea statutului de meșteșugar tradițional care își desfășoară activitatea în județul în care respectiva persoană interesată își are domiciliul.
- (3) Membrii comisiei speciale pentru verificarea și acordarea statutului de meșteșugar tradițional analizează conținutul dosarului prevăzut la alin. (2) și pot solicita informații suplimentare în vederea clarificării aspectelor care vizează activitatea meșteșugărească derulată de persoana interesată să obțină statutul de meșteșugar tradițional.
- (4) Membrii comisiei au obligația de a verifica efectiv, în locul în care meșteșugarul tradițional își desfășoară activitatea, procesele tehnologice tradiționale utilizate, precum și specificul, respectiv calitatea produselor meșteșugărești realizate de persoana care solicită acordarea statutului de meșteșugar tradițional.
- (5) Comisia specială pentru verificarea și acordarea statutului de meșteșugar tradițional soluționează dosarul depus de persoana interesată și dispune motivat, prin decizie adoptată cu majoritatea membrilor Comisiei, în termen de cel mult 60 de zile de la data depunerii dosarului prevăzut la alin. (2), acordarea sau respingerea statutului de meșteșugar tradițional. Decizia de respingere poate fi contestată în termen de 30 de zile de la data comunicării respectivei decizii, în conformitate cu dispozițiile Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, republicată.
- (6) Conținutul dosarului prevăzut la alin. (2) se stabilește prin Metodologia privind depunerea, evaluarea și acordarea statutului de meșteșugar tradițional, adoptată prin Hotărâre a Uniunii Naționale a Meșteșugarilor Tradiționali din România, în termen de 45 de zile de la data înființării Uniunii, cu avizul conform al Ministrului culturii și identității naționale.
- (7) Dosarul prevăzut la alin. (2) se depune la comisia specială pentru verificarea și acordarea statutului de meșteșugar. Dosarul se poate depune și online de persoana interesată să obțină statutul de meșteșugar tradițional. Procedura privind depunerea online a dosarului prevăzut la alin. (2) se stabilește de fiecare comisie specială pentru verificarea și acordarea statutului de meșteșugar tradițional.
- (8) În vederea analizei dosarelor depuse de persoanele interesate să obțină statutul de meșteșugar tradițional, Comisia specială pentru verificarea și acordarea statutului de meșteșugar tradițional se întrunește lunar în ședințe ordinare și, ori de câte ori este necesar, în ședințe extraordinare. În condițiile în care volumul de activitate este redus, membrii comisiei speciale pot decide să se întâlnească în ședințe ordinare trimestrial sau semestrial.

(9) Certificatul prevăzut la alin. 1 consacră exclusiv recunoașterea unui statut special, reglementat de prezenta lege, fără a atesta competențe profesionale în sensul legii speciale

Articolul 5. Componenta Comisiei speciale

(1) Comisia specială pentru verificarea și acordarea statutului de meșteșugar tradițional este compusă după cum urmează:

a) un reprezentant al Direcției Județene pentru Cultură, care îndeplinește și funcția de președinte al Comisiei speciale;

b) un reprezentant al centrului județean pentru conservarea și promovarea culturii tradiționale, înființat în baza Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 118/2006 privind înființarea, organizarea și desfășurarea activității așezămintelor culturale, cu modificările și completările ulterioare și a Legii nr. 269/2009, cu modificările și completările ulterioare;

c) un reprezentant al Uniunii Naționale a Meșteșugarilor Tradiționali din România, care își desfășoară activitatea de meșteșugar tradițional în județul respectiv.

(2) În condițiile în care reprezentantul prevăzut la alin. 1 lit. b nu poate fi stabilit întrucât la nivelul județului respectiv nu există sau nu funcționează un centru județean pentru conservarea și promovarea culturii tradiționale, președintele comisiei solicită muzeului etnografic județean sau regional, după caz, să desemneze un specialist etnograf sau etnolog care își desfășoară activitatea în cadrul respectivului muzeu pentru a face parte din comisia specială.

(3) În vederea evaluării tehnicilor și procedurilor de producție tradiționale utilizate de persoanele care au solicitat acordarea statutului de meșteșugar tradițional, precum și a produselor meșteșugărești realizate de aceștia, membrii Comisiei speciale pot consulta experți etnografi sau etnologi recunoscuți la nivel local, regional sau național. Experții emit avize de specialitate cu privire la dosarele depuse conform art. 4, pentru care li s-a cerut în mod expres opinia de către membrii Comisiei speciale, prin intermediul președintelui Comisiei.

Articolul 6. Sediul Comisiei speciale

Comisia specială pentru verificarea și acordarea statutului de meșteșugar tradițional își desfășoară activitatea la sediul direcției județene de cultură organizate la nivelul fiecărui județ.

Articolul 7. Înființarea comisiilor speciale

Comisiile speciale se înființează, la solicitarea Uniunii Naționale a Meșteșugarilor Tradiționali din România, în termen de cel mult trei luni de la data înființării Uniunii. Derularea măsurilor și procedurilor necesare pentru înființarea comisiilor speciale sunt în sarcina direcțiilor județene de cultură.

Articolul 8. Evaluarea dosarului

(1) Membrii Comisiei evaluează procesul tehnologic meșteșugăresc și produsele meșteșugărești obținute prin raportare la criteriile prevăzute la art. 9 din prezenta lege și în baza Metodologiei privind depunerea, evaluarea și acordarea statutului de meșteșugar tradițional, prevăzută la art. 4 alin. (6) din prezenta lege.

(2) Indicatorii specifici pentru evaluarea fiecărui criteriu prevăzut de prezenta lege, ponderea punctajelor alocate pentru fiecare criteriu în parte, regulile privind constituirea și depunerea dosarului în vederea evaluării de către Comisia specială se stabilesc prin Metodologia privind depunerea, evaluarea și acordarea statutului de meșteșugar tradițional.

(3) Ponderea punctajului acordat fiecărui criteriu prevăzut la art. 9 nu poate fi mai mică de 25%.

Articolul 9. Criteriile pentru acordarea statutului de meșteșugar tradițional

În vederea evaluării dosarului depus de persoana interesată să obțină statutul de meșteșugar tradițional, comisia specială pentru verificarea și acordarea statutului de meșteșugar tradițional utilizează următoarele criterii care trebuie îndeplinite cumulativ:

- a) specificitatea procesului tehnologic meșteșugăresc și calitatea materialelor utilizate - rezultă din utilizarea unor instrumente și tehnici de producție tradiționale, în care esențială și preponderentă este contribuția manuală a meșteșugarului tradițional, precum și calitatea materialelor utilizate în procesul de producție;
- b) unicitatea produsului meșteșugăresc obținut în urma procesului tehnologic specific - fiecare produs meșteșugăresc este unic prin raportare la orice alt produs meșteșugăresc similar, realizat de același meșteșugar tradițional sau de alt meșteșugar tradițional, precum și prin raportare la orice alt produs similar, obținut ca urmare a unor procese tehnologice exclusiv mecanizate, de producție în serie;
- c) exprimarea unor elemente specifice tradiției populare locale, regionale sau naționale - ca urmare a procesului specific tehnologic utilizat pentru crearea lor, precum și prin elementele de conținut și formă (materiale utilizate, design, structură, compoziție, etc.), produsele meșteșugărești sunt reprezentative pentru tradiția populară locală, regională sau națională și devin forme de expresie a identității culturale și sociale a respectivelor comunități.

Articolul 10. Eliberarea certificatului de meșteșugar tradițional

- (1) Decizia Comisiei speciale emisă conform art. 4 alin. (5), împreună cu dosarul depus de persoana interesată să i se recunoască statutul de meșteșugar tradițional, se comunică de îndată Uniunii Naționale a Meșteșugarilor Tradiționali din România.
- (2) Uniunea Națională a Meșteșugarilor Tradiționali din România eliberează certificatul de meșteșugar tradițional în maximum 15 zile de la data la care a primit documentele prevăzute la alin. (1).
- (3) Modelul certificatului de meșteșugar tradițional se stabilește în anexa la Metodologia privind depunerea, evaluarea și acordarea statutului de meșteșugar tradițional.
- (4) Pentru eliberarea certificatului de meșteșugar tradițional nu se percepe taxă.
- (5) Cetățeanul statului membru al Uniunii Europene care a obținut o formă de recunoaștere a statutului de meșteșugar tradițional conform legislației în vigoare în statul de proveniență poate solicita comisiei speciale pentru verificarea și acordarea statutului de meșteșugar tradițional din județul în care își are reședința eliberarea unui certificat de meșteșugar tradițional conform prezentei legi. În acest caz, cetățeanul statului membru al Uniunii Europene trebuie să depună, în mod obligatoriu, traducerea legalizată a documentului emis de autoritatea competentă din statul de proveniență, prin care se atestă calitatea de meșteșugar tradițional. Alte documente justificative pot fi solicitate de comisiile speciale doar dacă sunt prevăzute expres de Metodologia privind solicitarea, evaluarea și emiterea mărcii tradiționale distinctive pentru produsele meșteșugărești. Cetățeanul statului membru al Uniunii Europene căruia i-a fost eliberat un certificat de meșteșugar tradițional conform dispozițiilor prezentului alineat se bucură de drepturile și îndeplinește obligațiile prevăzute de prezenta lege.

Articolul 11. Registrul național al meșteșugarilor tradiționali din România

- (1) Registrul național al meșteșugarilor tradiționali din România este înființat și administrat de Uniunea Națională a Meșteșugarilor Tradiționali din România. Registrul se păstrează în format electronic de către Uniunea Națională a Meșteșugarilor Tradiționali din România.
- (2) Registrul este organizat pe județe și pe categorii de meșteșuguri tradiționale. Procedura de înregistrare și de modificare a datelor în/din Registrul, precum și structura Registrului sunt stabilite prin decizie a Președintelui Uniunii Naționale a Meșteșugarilor Tradiționali din România.
- (3) În Registrul sunt înregistrați toți meșteșugarii tradiționali care au primit certificat de meșteșugar tradițional conform prezentei legi, de la data la care a fost emis certificatul de meșteșugar tradițional, conform dispozițiilor art. 10 din prezenta lege, precum și persoanele care dețin titlul de „tezaur uman viu” pentru realizarea de expresii culturale relevante.

Articolul 12. Registrul național al asociațiilor reprezentative ale meșteșugarilor tradiționali din România

- (1) Registrul național al asociațiilor reprezentative ale meșteșugarilor tradiționali din România este păstrat și gestionat de Ministerul Culturii și Identității Naționale.

(2) Procedura de înregistrare și de modificare a datelor în/din Registru, precum și structura Registrului se stabilesc prin Ordin al Ministrului Culturii și Identității Naționale, emis în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(3) Pentru a putea fi înregistrată în Registru, o asociație reprezentativă a meșteșugarilor tradiționali din România trebuie să fie înființată de cel puțin un an și să facă dovada derulării unor activități de promovare și sprijinire a meșteșugurilor tradiționale la nivel local, regional, național sau internațional în ultimul an.

(4) Refuzul nejustificat de a înregistra în Registru o asociație reprezentativă a meșteșugarilor tradiționali poate fi atacat la instanța de contencios administrativ, conform dispozițiilor Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, republicată.

Capitolul III

Drepturile și îndatoririle meșteșugarilor tradiționali

Secțiunea 1. Drepturile meșteșugarilor tradiționali

Articolul 13. Înscrierea în Registrul național al meșteșugarilor tradiționali din România

(1) Ca urmare a eliberării certificatului de meșteșugar tradițional conform art. 10 alin. (2) din prezenta lege, meșteșugarul tradițional este înregistrat automat în Registrul Național al Meșteșugarilor Tradiționali din România.

(2) Persoana care deține titlul de „tezaur uman viu” pentru realizarea de expresii culturale relevante, acordat în condițiile legii, este înregistrat în Registrul Național al Meșteșugarilor Tradiționali din România de la data transmiterii solicitării de înscriere, numai în măsura în care titlul i-a fost acordat ca urmare a activităților sale meșteșugărești.

Articolul 14. Participarea la festivaluri, târguri, bălciuri și alte evenimente de profil

(1) Meșteșugarii tradiționali înscriși în Registrul Național al Meșteșugarilor Tradiționali din România, în scopul expunerii și/sau al comercializării produselor meșteșugărești proprii beneficiază de locuri centrale, special amenajate, în cadrul festivalurilor, târgurilor, bălciurilor și altor evenimente de profil, organizate la nivel național, regional sau local, în vederea expunerii sau a comercializării produselor meșteșugărești proprii.

(2) Meșteșugarii tradiționali înscriși în Registrul național al meșteșugarilor tradiționali din România beneficiază de reducerea la jumătate a taxelor de participare la festivaluri, târguri, bălciuri, târguri stradale la alei principale și alte evenimente de profil, unde își expun și/sau își comercializează produsele meșteșugărești tradiționale proprii.

(3) În condițiile în care consideră oportun, organizatorii festivalurilor, târgurilor și ai altor evenimente de profil pot oferi scutiri integrale de la plata tarifelor de participare pentru meșteșugarii tradiționali înscriși în Registrul național al meșteșugarilor tradiționali din România.

(4) În condițiile în care Uniunea Națională a Meșteșugarilor Tradiționali din România organizează festivaluri, târguri și alte evenimente de profil, meșteșugarii tradiționali înscriși în Registrul Meșteșugarilor Tradiționali din România sunt scutiți de plata taxei de participare.

(5) Prin derogare de la art. 1 al Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 28/1999 privind obligația operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale, cu modificările și completările ulterioare, republicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 75 din 21 ianuarie 2005, pentru încasările în numerar din comerțul ocazional cu produse meșteșugărești din producție proprie efectuat de către meșteșugarii tradiționali înregistrați în Registrul Meșteșugarilor Tradiționali din România în cadrul festivalurilor, târgurilor și a altor evenimente de profil nu este obligatorie utilizarea aparatelor de marcat electronice fiscale. În aceste situații, meșteșugarii tradiționali înregistrați în Registrul Meșteșugarilor Tradiționali din România sunt obligați să emită chitanțe pentru încasările în numerar, în condițiile legii.

Articolul 15. Marca tradițională distinctivă pentru meșteșugarii tradiționali

(1) Un grup de meșteșugari tradiționali înscrși în Registrul național al meșteșugarilor tradiționali din România au dreptul de a solicita Institutului Național al Patrimoniului emiterea unei mărci tradiționale distinctivă pentru a atesta elementul specific de autenticitate al unei expresii culturale tradiționale, utilizată la realizarea unui produs meșteșugăresc tradițional și reprezentativă pentru un grup de meșteșugari tradiționali.

(2) Marca tradițională distinctivă prevăzută la alin. (1) se omologhează de către Institutul Național al Patrimoniului, la solicitarea expresă și în scris a unui grup de meșteșugari tradiționali, înscrși în Registrul național al meșteșugarilor tradiționali din România.

(3) Marca tradițională distinctivă emisă conform alin. (2) se aplică produselor meșteșugărești similare, realizate de fiecare meșteșugar tradițional din grupul de meșteșugari tradiționali care au solicitat emiterea respectivei mărci, sub forma unui însemn grafic distinctiv. Modelul însemnului grafic distinctiv se stabilește în Anexă la Metodologia privind solicitarea, evaluarea și emiterea mărcii tradiționale distinctivă pentru produsele meșteșugărești, adoptată conform dispozițiilor alin. (6).

(4) Grupul de meșteșugari tradiționali la care face referire alin. (1) nu poate fi mai mic de trei persoane.

(5) Institutul Național al Patrimoniului, prin decizie emisă în cel mult 45 de zile de la data înregistrării solicitării prevăzută la alin. (1), admite sau respinge solicitarea formulată de meșteșugarii tradiționali. Decizia de respingere a solicitării formulate de meșteșugarii tradiționali poate fi contestată în termen de 30 de zile de la data comunicării respingerii solicitării, în conformitate cu dispozițiile Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, republicată.

(6) În termen de șase luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, prin ordin al Ministrului Culturii și Identității Naționale se adoptă Metodologia privind solicitarea, evaluarea și emiterea mărcii tradiționale distinctivă pentru meșteșugarii tradiționali.

Articolul 16. Renta viageră

(1) În limitele stabilite prin bugetele proprii ale unităților administrativ-teritoriale, consiliile locale ale unităților administrativ-teritoriale în care domiciliază meșteșugari tradiționali acordă rente viagere respectivilor meșteșugari, numai dacă sunt înscrși în Registrul național al meșteșugarilor tradiționali din România sau dacă dețin titlul de tezaur uman viu, conform dispozițiilor legale în vigoare.

(2) Renta nu poate fi mai mică decât salariul minim net pe țară și mai mare decât salariul mediu brut pe economie, calculate conform legii.

(3) Renta atribuită în condițiile alin. 1 este personală, netransmisibilă și încetează la data decesului meșteșugarului tradițional. Renta poate fi cumulată cu orice venituri obținute de către meșteșugarul tradițional, conform legii.

Secțiunea a 2-a. Obligațiile meșteșugarilor tradiționali

Articolul 17. Furnizarea informațiilor solicitate

(1) Meșteșugarii tradiționali înregistrați în Registrul național al meșteșugarilor tradiționali din România au obligația să informeze comisia specială pentru verificarea și acordarea statutului de meșteșugar tradițional din județul în care domiciliază cu privire la încetarea definitivă a activităților meșteșugărești, respectiv cu privire la orice modificare în procesul tehnologic de realizare a produselor meșteșugărești pentru care s-a dispus emiterea certificatului de meșteșugar tradițional.

(2) Meșteșugarii tradiționali înregistrați în Registrul național al meșteșugarilor tradiționali din România, după ce au fost înștiințați în prealabil, au obligația să permită membrilor Comisiei speciale să verifice modul în care își desfășoară meșteșugul tradițional și realizează produsele meșteșugărești pentru care le-a fost eliberat certificatul de meșteșugar tradițional.

(3) Meșteșugarii tradiționali înregistrați în Registrul național al meșteșugarilor tradiționali din România au obligația să anunțe Uniunea Națională a Meșteșugarilor Tradiționali din România, precum și comisia specială pentru verificarea și acordarea statutului de meșteșugar tradițional modificarea domiciliului sau a sediului unde își desfășoară activitatea specifică de meșteșugar tradițional, în termen de 30 de zile de la data la care s-a produs respectiva modificare.

Articolul 18. Afișarea certificatului de meșteșugar tradițional

- (1) Meșteșugarii tradiționali înregistrați în Registrul Național al Meșteșugarilor Tradiționali din România au obligația de a afișa certificatul de meșteșugar tradițional în spațiile în care comercializează, personal sau prin reprezentant legal sau convențional, propriile produse meșteșugărești tradiționale.
- (2) Persoanele fizice sau juridice din țară sau străinătate pot comercializa produse meșteșugărești realizate de un meșteșugar tradițional înscris în Registrul Național al Meșteșugarilor Tradiționali din România numai cu acordul scris al acestuia. În acest caz, persoanele fizice sau juridice care comercializează produsele meșteșugărești afișează o copie certificată a acordului scris din partea meșteșugarului tradițional, în spațiile în care își derulează activitatea comercială respectivele persoane fizice sau juridice.

Articolul 19. Comercializarea produselor meșteșugărești tradiționale

- (1) Pot beneficia de drepturile prevăzute la art. 14-15 din prezenta lege doar meșteșugarii tradiționali înregistrați în Registrul național al meșteșugarilor tradiționali din România care comercializează, personal sau prin reprezentant legal sau convențional, doar produsele meșteșugărești tradiționale proprii, pentru care s-a emis certificatul de meșteșugar tradițional.
- (2) În condițiile în care meșteșugarii tradiționali prevăzuți la alin. (1) comercializează, personal sau prin reprezentant legal sau convențional, și alte produse decât cele pentru care s-a emis certificatul de meșteșugar tradițional, aceștia au obligația de a separa produsele meșteșugărești tradiționale de celelalte produse puse în vânzare și de a afișa certificatul de meșteșugar tradițional doar în dreptul produselor meșteșugărești tradiționale proprii.
- (3) În ipoteza prevăzută la alin. (2), meșteșugarii tradiționali prevăzuți la alin. (1) beneficiază de o reducere a taxelor de participare la târguri, festivaluri, bălciuri și alte evenimente de profil în proporție de 25% dacă produsele meșteșugărești tradiționale proprii reprezintă cel puțin jumătate din ansamblul tuturor produselor comercializate. Dacă produsele meșteșugărești tradiționale proprii reprezintă mai mult de o treime, dar mai puțin de jumătate din ansamblul tuturor produselor comercializate, meșteșugarii tradiționali prevăzuți la alin. (1) beneficiază de o reducere a taxelor de participare la târguri, festivaluri, bălciuri și alte evenimente de profil în proporție de 15%. Dacă produsele meșteșugărești tradiționale proprii reprezintă mai puțin de o treime din ansamblul tuturor produselor comercializate, meșteșugarii tradiționali prevăzuți la alin. (1) beneficiază de o reducere a taxelor de participare la târguri, festivaluri, bălciuri și alte evenimente de profil de minim 5% și maxim 10%.

Capitolul IV

Uniunea Națională a Meșteșugarilor Tradiționali din România

Articolul 20. Natura juridică

Uniunea Națională a Meșteșugarilor Tradiționali din România este organizația reprezentativă a meșteșugarilor tradiționali din România, înființată prin lege, cu personalitate juridică, de utilitate publică, cu patrimoniu și buget propriu.

Articolul 21. Sediul

Sediul Uniunii Naționale a Meșteșugarilor Tradiționali din România este în Municipiul București.

Articolul 22. Funcțiile Uniunii Naționale a Meșteșugarilor Tradiționali din România

Pentru realizarea obiectivelor în domeniul său de activitate, Uniunea Națională a Meșteșugarilor Tradiționali din România îndeplinește următoarele funcții:

- a) de strategie, prin transmiterea către Ministerul Culturii și Identității Naționale de propuneri de elaborare și/sau modificare a actelor normative și a documentelor strategice de interes pentru meșteșugarii tradiționali;
- b) de avizare a actelor normative elaborate la nivelul Guvernului cu impact asupra activității meșteșugarilor tradiționali;
- c) de reglementare a procedurilor și metodologiilor necesare în vederea bunei derulări a procesului administrativ de acordare a statutului de meșteșugar tradițional;
- d) de păstrare, dezvoltare și promovare în țară și în străinătate a meșteșugurilor tradiționale și a produselor meșteșugărești tradiționale prin programe și proiecte cu finanțare bugetară și extrabugetară la nivel local, național și internațional;
- e) de reprezentare în plan intern și internațional a meșteșugarilor tradiționali din România;
- f) de administrare a patrimoniului propriu;
- g) de consiliere a meșteșugarilor tradiționali în vederea obținerii certificatului de meșteșugar tradițional și în vederea promovării și comercializării produselor realizate de aceștia.

Articolul 23. Organele de conducere

(1) Organele de conducere ale Uniunii Naționale a Meșteșugarilor Tradiționali din România sunt:

- a) Congresul general, organ deliberativ;
- b) Consiliul executiv și Președintele, organe executive.

(2) Congresul general este compus din reprezentanții asociațiilor reprezentative ale meșteșugarilor tradiționali, înregistrate în Registrul național al asociațiilor reprezentative ale meșteșugarilor tradiționali din România.

(3) Consiliul executiv este compus din cinci membri, aleși de Congresul general pentru un mandat de patru ani, cu majoritatea voturilor reprezentanților prezenți la Congres. Dacă unul, unii sau niciunul dintre candidați nu obțin majoritatea prevăzută de lege, se organizează un al doilea tur, la care vor participa candidații care nu au obținut în primul tur majoritatea voturilor reprezentanților prezenți la Congres. Sunt declarați aleși candidații care au obținut cele mai multe voturi, în ordine descrescătoare, până la completarea numărului de membri din Consiliul executiv.

(4) În selectarea și alegerea celor cinci membri ai Consiliului executiv se ține cont de necesitatea reprezentării unor meșteșuguri tradiționale cât mai diverse.

(5) Președintele este ales pentru un mandat de patru ani de membrii Consiliului executiv, din rândul acestora, cu majoritatea voturilor membrilor Consiliului executiv. Alegerea Președintelui este validată de Congresul general.

(6) Termenul pentru constituirea primelor organe de conducere ale Uniunii Naționale a Meșteșugarilor Tradiționali din România este de șase luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Articolul 24. Funcționarea și atribuțiile Congresului general

(1) Congresul general este convocat de Președintele Uniunii Naționale a Meșteșugarilor Tradiționali din România cu cel puțin 30 de zile înainte de data stabilită, prin înștiințarea asociațiilor reprezentative ale meșteșugarilor tradiționali înscrise la momentul convocării în Registrul național al asociațiilor reprezentative ale meșteșugarilor tradiționali din România. Înștiințarea cuprinde data, locul de desfășurare și ordinea de zi a ședinței Congresului.

(2) Numai asociațiile reprezentative ale meșteșugarilor tradiționali din România care sunt înregistrate în Registrul prevăzut la art. 12 alin. (1) pot desemna reprezentanți în Congresul Uniunii Naționale a Meșteșugarilor Tradiționali din România.

(3) Congresul general este legal constituit în prezența unei treimi din numărul reprezentanților asociațiilor reprezentative ale meșteșugarilor tradiționali înscrise în Registrul național al asociațiilor reprezentative ale meșteșugarilor tradiționali din România.

(4) Congresul general se întrunește în sesiune ordinară o dată pe an și în sesiuni extraordinare ori de câte ori este necesar.

(5) Congresul general îndeplinește următoarele atribuții:

- a) alege membrii Consiliului executiv al Uniunii Naționale a Meșteșugarilor Tradiționali din România;

- b) validează alegerea de către Consiliul executiv a Președintelui Uniunii Naționale a Meșteșugarilor Tradiționali din România;
 - c) adoptă Regulamentul privind organizarea și funcționarea Uniunii Naționale a Meșteșugarilor Tradiționali din România;
 - d) adoptă Metodologia privind depunerea, evaluarea și acordarea statutului de meșteșugar tradițional, cu avizul Ministrului culturii și identității naționale, emis după consultarea Institutului Național al Patrimoniului;
 - e) aprobă planul de acțiuni și programe pentru anul următor al Uniunii Naționale a Meșteșugarilor Tradiționali din România;
 - f) aprobă Raportul anual de activitate al Uniunii Naționale a Meșteșugarilor Tradiționali din România;
 - g) adoptă bugetul anual și bilanțul financiar-contabil;
 - h) aprobă execuția bugetară și descărcarea de gestiune;
 - i) dezbate probleme profesionale de interes general pentru meșteșugarii tradiționali din România și aprobă documente de poziție cu privire la problemele dezbătute;
 - j) aprobă Codul deontologic al meșteșugarilor tradiționali din România;
 - k) orice alte atribuții date în competența sa prin lege sau regulament.
- (6) În realizarea atribuțiilor sale, Congresul adoptă hotărâri cu majoritatea simplă a voturilor exprimate de reprezentanții prezenți la ședință.
- (7) Hotărârile adoptate de Congresul general sunt obligatorii pentru organele executive ale Uniunii și, după caz, pentru meșteșugarii tradiționali înscrși în Registrul Național al Meșteșugarilor Tradiționali din România.
- (8) Procedura privind convocarea, organizarea și desfășurarea Congresului se stabilește prin Regulamentul privind organizarea și funcționarea Uniunii Naționale a Meșteșugarilor Tradiționali din România.

Articolul 25. Funcționarea și atribuțiile Consiliului executiv

- (1) Consiliul executiv este convocat de Președintele Uniunii Naționale a Meșteșugarilor Tradiționali din România cu cel puțin 7 zile înainte de data stabilită, prin înștiințarea membrilor Consiliului. Înștiințarea cuprinde data, locul de desfășurare și ordinea de zi a ședinței Consiliului.
- (2) Consiliul este legal constituit în prezența a jumătate plus unu din numărul membrilor și adoptă decizii cu majoritatea voturilor exprimate de membrii prezenți.
- (3) Consiliul se întrunește în sesiuni ordinare o dată pe trimestru și în sesiuni extraordinare ori de câte ori este necesar.
- (4) Consiliul îndeplinește următoarele atribuții:
- a) alege Președintele Uniunii Naționale a Meșteșugarilor Tradiționali din România și îl supune spre validare Congresului general;
 - b) redactează Regulamentul privind organizarea și funcționarea Uniunii Naționale a Meșteșugarilor Tradiționali din România, îl supune spre adoptare Congresului general;
 - c) redactează Metodologia privind depunerea, evaluarea și acordarea statutului de meșteșugar tradițional, o supune spre adoptare Congresului general și spre avizare Ministerului Culturii și Identității Naționale;
 - d) adoptă planul de acțiuni, programe și proiecte programe pentru anul următor al Uniunii Naționale a Meșteșugarilor Tradiționali din România și îl supune spre aprobare Congresului general;
 - e) adoptă Raportul anual de activitate al Uniunii Naționale a Meșteșugarilor Tradiționali din România și îl supune spre aprobare Consiliului general și îl comunică Ministerului Culturii și Identității Naționale;
 - f) elaborează proiectul de buget anual și întocmește bilanțul financiar-contabil al Uniunii și le supune spre adoptare Congresului general; asigură gestionarea curentă a patrimoniului și a execuției bugetare; finalizează și adoptă documentele necesare pentru execuția bugetară și descărcarea de gestiune și le supune spre aprobare Congresului general;
 - g) supune dezbaterii Congresului general orice probleme profesionale de interes general pentru meșteșugarii tradiționali din România;
 - h) adoptă propuneri de elaborare și/sau modificare a actelor normative și a documentelor strategice de interes pentru meșteșugarii tradiționali, pe care le trimite Ministerului Culturii și Identității Naționale;

- i) eboarează, cu avizul conform al Ministrului culturii și identității naționale, modelul protocolului de colaborare și funcționare cu comisiile speciale pentru verificarea și acordarea statutului de meșteșugar tradițional înființate la nivelul fiecărui județ;
 - j) adoptă avize facultative cu privire la proiectele de acte normative elaborate la nivelul Guvernului României, cu impact asupra activității meșteșugarilor tradiționali, la solicitarea autorităților inițiatoare;
 - k) adoptă Codul deontologic al meșteșugarilor tradiționali din România și îl supune spre aprobare Congresului general;
 - l) adoptă, la propunerea Președintelui, organigrama și statul de funcții ale Uniunii Naționale a Meșteșugarilor Tradiționali din România;
 - m) aprobă parteneriatele cu organizațiile publice sau private din țară sau străinătate;
 - n) înaintează către Președinte lista persoanelor care au solicitat să fie reprezentante de Uniunea Națională a Meșteșugarilor Tradiționali din România în procedura privind depunerea dosarului prevăzut la art. 4 din prezenta lege;
 - o) orice alte atribuții date în competența sa prin lege sau regulament.
- (5) Procedura privind convocarea, organizarea și desfășurarea ședințelor Consiliului executiv se stabilește prin Regulamentul privind organizarea și funcționarea Uniunii Naționale a Meșteșugarilor Tradiționali din România.

Articolul 26. Atribuțiile Președintelui

- (1) Președintele Uniunii Naționale a Meșteșugarilor Tradiționali din România îndeplinește următoarele atribuții:
- a) reprezintă Uniunea Națională a Meșteșugarilor Tradiționali din România pe plan intern, în raporturile cu autoritățile și instituțiile publice din România, cu organizațiile guvernamentale și nonguvernamentale, cu orice alte persoane juridice de drept public sau privat, iar pe plan extern, cu orice organizație publică sau privată și oriunde va fi invitat oficial în calitate de Președinte al Uniunii;
 - b) stabilește relații de colaborare cu persoane și instituții din țară și din străinătate și propune spre aprobare Consiliului executiv parteneriate cu organizații publice sau private din țară sau din străinătate;
 - c) ordonancează cheltuielile bugetare ale Uniunii; poate delega această atribuție unuia dintre membrii Consiliului executiv;
 - d) convoacă și conduce ședințele ordinare și extraordinare ale Consiliului executiv și ale Congresului general;
 - e) stabilește procedura de înregistrare și de modificare a datelor în/din Registrul Național al Meșteșugarilor Tradiționali din România;
 - f) în funcție de complexitatea activităților derulate, angajează personalul de specialitate și administrativ al Uniunii și propune spre aprobare Consiliului executiv organigrama și statul de funcții al Uniunii Naționale a Meșteșugarilor Tradiționali din România;
 - g) stabilește membrii Consiliului Executiv care asigură activitatea de consiliere și reprezentare a persoanelor interesate să obțină certificatul de meșteșugar tradițional, care s-au adresat Uniunii Naționale a Meșteșugarilor Tradiționali din România în acest sens;
 - h) îndeplinește orice alte atribuții prevăzute de lege sau de Regulamentul privind organizarea și funcționarea Uniunii Naționale a Meșteșugarilor Tradiționali din România.
- (2) În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (1), Președintele emite decizii.
- (3) În caz de absență, Președintele desemnează un înlocuitor din rândul membrilor Consiliului executiv.
- (4) Înlocuitorul Președintelui reprezintă Uniunea Națională a Meșteșugarilor Tradiționali din România în limitele mandatului acordat de Președinte.

Articolul 27. Contestarea actelor adoptate la nivelul Uniunii

Hotărârile Congresului general, deciziile Consiliului executiv și ale Președintelui Uniunii pot fi contestate de persoanele interesate la instanța de contencios administrativ, în condițiile stabilite de Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, republicată.

Articolul 28. Sursele de finanțare ale Uniunii

(1) Finanțarea activităților Uniunii Naționale a Meșteșugarilor Tradiționali din România se asigură din venituri proprii.

(2) Veniturile proprii provin din: taxe și chirii pentru participarea la târguri, festivaluri, sau alte evenimente de profil organizate în regim propriu sau în parteneriat cu alte entități juridice din țară și străinătate; încasări rezultate din valorificarea produselor meșteșugărești tradiționale din activități proprii sau anexe; exploatarea drepturilor asupra bunurilor mobile și imobile aflate în patrimoniu; parteneriate de natură economică cu persoane juridice de drept public sau privat, din țară sau străinătate; proiecte pentru dezvoltarea meșteșugurilor tradiționale, finanțate de autoritățile publice centrale sau locale de la bugetul de stat sau bugetele locale ori finanțate prin fonduri externe; subvenții, sponsorizări și donații ale persoanelor fizice sau juridice, legate testamentare; venituri și/sau dividende ale societăților comerciale la care Uniunea este acționară sau asociată; tarifele aferente unor activități concesionate din partea statului; orice alte venituri realizate din activitatea desfășurată, în condițiile prevăzute de legislația în vigoare.

(3) Congresul general poate stabili prin hotărâre, la propunerea Consiliului executiv, instituirea unor cotizații pentru asociațiile înscrise în Registrul Național al Asociațiilor Reprezentative ale Meșteșugarilor Tradiționali din România.

(4) Uniunea Națională a Meșteșugarilor Tradiționali din România poate primi în folosință gratuită, pe durată determinată, bunuri proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale sau ale statului, prin hotărâre a consiliului local, a consiliului județean sau a Guvernului României, după caz, numai cu scopul de a derula programe și proiecte pentru documentarea, cercetarea, promovarea, protejarea, conservarea, punerea în valoare, revitalizarea și dezvoltarea meșteșugurilor tradiționale din România la nivel național, regional sau local.

Articolul 29. Colaborarea cu alte structuri administrative publice centrale și locale

(1) Raporturile dintre Uniunea Națională a Meșteșugarilor Tradiționali din România cu autoritățile administrației publice centrale și autoritățile publice locale din comune, orașe, municipii și județe se bazează pe principiile autonomiei funcționale, legalității, responsabilități și cooperării.

(2) Uniunea Națională a Meșteșugarilor Tradiționali din România încheie protocoale de colaborare și funcționare cu comisiile speciale pentru verificarea și acordarea statutului de meșteșugar tradițional înființate la nivelul fiecărui județ, în scopul asigurării unui cadru unitar pentru punerea în executare a dispozițiilor prezentei legi cu privire la procedura de recunoaștere a statutului de meșteșugar tradițional.

(3) Modelul protocolului de colaborare și funcționare prevăzut la alin. (2) este stabilit prin decizie a Consiliului executiv al Uniunii Naționale a Meșteșugarilor Publici din România, emisă în 30 de zile de la constituirea Consiliului executiv, cu avizul conform al Ministrului culturii și identității naționale.

(4) Prin protocoalele de colaborare și funcționare prevăzute la alin. (2) se vor stabili în mod obligatoriu măsuri de promovare a beneficiilor prezentei legi în rândul meșteșugarilor tradiționali, precum și măsuri de susținere a meșteșugarilor tradiționali din fiecare județ în vederea constituirii unor asociații reprezentative proprii sau pentru înscrierea acestora în cadrul unor asociații reprezentative deja existente și funcționale.

(5) Uniunea Națională a Meșteșugarilor Tradiționali din România poate încheia protocoale de colaborare cu școlile populare de artă, palatele copiilor, muzeele naționale, regionale sau locale pentru organizarea de simpozioane, clase experimentale, ateliere de lucru și alte asemenea activități, cu scopul de a oferi consiliere persoanelor interesate de obținerea certificatelor de meșteșugari și comercializarea produselor meșteșugărești proprii, respectiv pentru a dezvolta activități comune pentru promova meșteșugurile și produsele meșteșugărești tradiționale la nivel local, regional, național sau în străinătate.

Articolul 30. Raportul de activitate

În fiecare an, după aprobarea de către Congresul general, Raportul anual de activitate al Uniunii Naționale a Meșteșugarilor Tradiționali din România se publică pe site-ul Uniunii.

Capitolul V

Răspunderea juridică

Articolul 31. Contravenții și sancțiuni

(1) Nerespectarea de către meșteșugarii tradiționali înregistrați în Registrul național al meșteșugarilor tradiționali din România a dispozițiilor art. 17 alin. (2) este contravenție și se sancționează cu amendă între 250 și 500 lei.

(2) Nerespectarea de către meșteșugarii tradiționali înregistrați în Registrul național al meșteșugarilor tradiționali din România a dispozițiilor art. 17 alin. (3) este contravenție și se sancționează cu amendă între 150 și 250 lei.

(3) Nerespectarea de către meșteșugarii tradiționali înregistrați în Registrul național al meșteșugarilor tradiționali din România a dispozițiilor art. 18 alin. (1) este contravenție și se sancționează cu amendă între 2.000 și 2.500 lei.

(4) Nerespectarea de către meșteșugarii tradiționali înregistrați în Registrul național al meșteșugarilor tradiționali din România a dispozițiilor art. 19 alin. (2) este contravenție și se sancționează cu amendă între 1.500 și 2.000 lei.

(5) Afișarea fără drept de către comercianți persoane fizice sau juridice de drept privat, din țară sau străinătate, a certificatelor de meșteșugar tradițional în scopul comercializării produselor meșteșugărești realizate de către titularul certificatului de meșteșugar tradițional, fără acordul acestuia, sau pentru a comercializa produse meșteșugărești contrafăcute constituie contravenție și se sancționează cu amendă între 5.000 și 7.000 lei.

(6) Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor contravenționale prevăzute la alin. (1) - (3) se realizează de membrii comisiilor pentru verificarea și acordarea statutului de meșteșugar tradițional care se organizează la nivelul fiecărui județ.

(7) Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor contravenționale prevăzute la alin. (4) - (5) se realizează de organele cu atribuții de control ale Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorului.

(8) Contravențiilor prevăzute de prezenta lege le sunt aplicabile prevederile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor aprobată prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare.

(9) Ca urmare a aplicării unei sancțiuni contravenționale dintre cele prevăzute la alin. (3) - (4), comisia specială pentru verificarea și acordarea statutului de meșteșugar tradițional solicită de îndată Uniunii Naționale a Meșteșugarilor Tradiționali din România să retragă certificatul de meșteșugar tradițional și să elimine persoana respectivă din Registrul național al meșteșugarilor tradiționali din România. Persoana sancționată nu poate să solicite obținerea unui nou certificat de meșteșugar tradițional în următorii cinci ani de la data la care a fost sancționat contravențional conform alin. (3) - (4). Termenul de cinci ani curge de la data la care a expirat termenul legal pentru formularea plângerii contravenționale împotriva procesului-verbal contravențional sau de la data rămânerii definitive a deciziei instanței judecătorești prin care s-a constatat legalitatea respectivului proces-verbal contravențional.

Articolul 32. Răspunderea juridică a membrilor comisiei speciale

Membrii comisiei speciale pentru verificarea și acordarea statutului de meșteșugar tradițional răspund civil, contravențional, disciplinar sau penal, după caz, pentru faptele săvârșite în exercitarea atribuțiilor ce le revin, potrivit legii.

Articolul 33. Răspunderea membrilor organelor de conducere executive ale Uniunii

(1) Acțiunea disciplinară împotriva membrilor Consiliului executiv al Uniunii Naționale a Meșteșugarilor Tradiționali din România se exercită de Președintele Uniunii pentru neîndeplinirea corespunzătoare a atribuțiilor prevăzute de prezenta lege, atunci când, prin acțiunile lor, membri Consiliului executiv au afectat în mod grav activitatea Uniunii. În acest caz, Președintele Uniunii poate dispune revocarea persoanei din funcția de membru al Consiliului executiv al Uniunii Naționale a

Meșteșugarilor Tradiționali din România. Decizia de revocare poate fi contestată în conformitate cu dispozițiile Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, republicată.

(2) Președintele Uniunii Naționale a Meșteșugarilor Tradiționali din România este revocat din funcție la propunerea unei treimi din numărul asociațiilor membre în Registrul Național al Asociațiilor Reprezentative ale Meșteșugarilor Tradiționali din România, pentru neîndeplinirea corespunzătoare a atribuțiilor prevăzute de prezenta lege, atunci când, prin acțiunile sale, a afectat în mod grav activitatea Uniunii. În acest caz, revocarea se decide prin hotărâre a Congresului general, care se convoacă în sesiune extraordinară de Consiliul executiv. Hotărârea de revocare este adoptată cu votul majorității membrilor Congresului general și poate fi contestată în conformitate cu dispozițiile Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, republicată.

Capitolul VI

Dispoziții finale și tranzitorii

Articolul 34. Ziua Națională a Meșteșugarilor Tradiționali din România

(1) Se instituie ziua de 9 septembrie ca "Ziua Națională a Meșteșugarilor Tradiționali din România" și va fi celebrată ca zi de sărbătoare națională, lucrătoare.

(2) Ministerul Culturii și Identității Naționale, direcțiile județene de cultură, Ministerul Educației Naționale, inspectoratele școlare, instituțiile de învățământ, precum și Parlamentul, Președinția României, Guvernul, celelalte autorități ale administrației publice centrale și locale organizează, în limitele bugetului disponibil, cu ocazia Zilei Naționale a Meșteșugarilor Tradiționali din România, evenimente pentru promovarea meșteșugurilor tradiționale, precum și a produselor meșteșugărești tradiționale.

(3) În perioada de 90 de zile calendaristice anterioare Zilei Naționale a Meșteșugarilor Tradiționali din România, Ministerul Culturii și Identității Naționale și Uniunea Națională a Meșteșugarilor Tradiționali din România, în parteneriat cu operatorii economici interesați, organizează evenimente specifice de promovare a meșteșugurilor tradiționale și a produselor meșteșugărești tradiționale, inclusiv campanii de comunicare publică pentru promovarea respectivelor evenimente.

(4) Fondurile necesare pentru organizarea manifestărilor prilejuite de celebrarea Zilei Naționale a Meșteșugarilor Tradiționali din România se asigură din bugetul de stat, prin Ministerul Culturii și Identității Naționale și direcțiile județene de cultură, precum și din bugetele altor autorități publice centrale și locale, în limita alocațiilor bugetare aprobate.

(5) Ministerul Culturii și Identității Culturale, în parteneriat cu Uniunea Națională a Meșteșugarilor Tradiționali din România, coordonează activitățile pentru Ziua Națională a Meșteșugarilor Tradiționali din România.

Articolul 35. Reprezentarea persoanelor interesate în procedura de obținere a statutului de meșteșugar tradițional

(1) După înființare, prin intermediul asociațiilor reprezentative ale meșteșugarilor tradiționali din România înregistrate în Registrul național al asociațiilor reprezentative ale meșteșugarilor tradiționali din România, al școlilor de arte populare și meserii, al muzeelor cu profil etnografic și/sau etnologic, Uniunea Națională a Meșteșugarilor Tradiționali din România desfășoară acțiuni pentru identificarea meșteșugarilor tradiționali din România și pentru susținerea acestora în vederea îndeplinirii procedurilor prevăzute de prezenta lege pentru obținerea certificatului de meșteșugar tradițional și înscrierea în Registrul Național al Meșteșugarilor Tradiționali din România.

(2) Persoana interesată să obțină calitatea de meșteșugar tradițional și înscrierea în Registrul național al meșteșugarilor tradiționali din România poate solicita oricând, prin orice mijloace, unei asociații reprezentative a meșteșugarilor locali înscrise în Registrul prevăzut la art. 12 din prezenta lege sau Uniunii Naționale a Meșteșugarilor Tradiționali din România ca, în numele și pe seama sa, să deruleze toate activitățile necesare pentru îndeplinirea tuturor condițiilor prevăzute de prezenta lege pentru depunerea dosarului prevăzut la art. 4. Activitățile prevăzute de prezentul alineat se realizează cu titlu gratuit.

Articolul 36. Înființarea Uniunii Naționale a Meșteșugarilor Tradiționali din România

(1) Toate procedurile privind convocarea, organizarea și conducerea primului Congres general al Uniunii Naționale a Meșteșugarilor Tradiționali din România în vederea alegerii organelor de conducere executive ale Uniunii se realizează de Ministerul Culturii și Identității Naționale.

(2) Asigurarea resurselor necesare organizării primului Congres general al Uniunii Naționale a Meșteșugarilor Tradiționali din România se realizează din resurse de la bugetul de stat, prin intermediul bugetului Ministerului Culturii și Identității Naționale.

Articolul 37. Finanțarea activității comisiilor speciale pentru verificarea și acordarea statutului de meșteșugar tradițional

(1) Activitățile derulate de comisiile speciale pentru verificarea și acordarea statutului de meșteșugar tradițional în vederea realizării atribuțiilor prevăzute de prezenta lege se finanțează în exclusivitate din bugetul Ministerului Culturii și Identității Naționale, prin direcțiile județene de cultură.

(2) Toate procedurile cu privire la plata cheltuielilor aferente desfășurării activității experților prevăzuți la art. 5 alin. 3 din prezenta lege se stabilesc prin regulament, aprobat prin ordin al Ministrului Culturii și Identității Naționale.

Articolul 38. Asigurarea unui sediu pentru Uniunea Națională a Meșteșugarilor Tradiționali din România

Se autorizează Regia Autonomă Administrația Patrimoniului Protocolului de Stat să asigure, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi și în conformitate cu prevederile legale în domeniu, un sediu pentru desfășurarea activității Uniunii Naționale a Meșteșugarilor Tradiționali din România.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor articolului 75 și ale articolului 76 alineatul (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE

CAMEREI DEPUTAȚILOR

Ion-Marcel CIOLACU

PREȘEDINTELE

SENATULUI

Teodor-Viorel MELEȘCANU

